

Kursų turinys

1 tema. ESMINIAI BUHALTERINĖS APSKAITOS BRUOŽAI	1
1.1. Apskaitos informacijos esmė ir jos vartotojai.....	2
1.2. Buhalterinės apskaitos reglamentavimas	10
1.3. Buhalterio profesija	22
2 tema. FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ESMĖ	27
2.1. Fundamentinė apskaitos lygybė.	28
2.2. Ūkininkavimo rezultatų įtaka fundamentinei apskaitos lygybei.....	35
2.3. Finansinės atskaitomybės esmė.....	42
3 tema. APSKAITOS PROCESAS IR JO ORGANIZAVIMAS	59
3.1. Buhalterinės apskaitos sąskaitos ir dvejetainis įrašas.....	60
3.2. Sąskaitų planas	68
3.3. Apskaitos dokumentai.....	96
3.4. Apskaitos registrai	105
3.5. Kaupimai apskaitoje ir sąskaitų koregavimai.....	121
3.6. Darbinė atskaitomybės lentelė.....	129
3.7. Sąskaitų uždarymas	137
3.8. Poataskaitiniai įvykiai ir jų atspindėjimas finansinėse ataskaitose	145
1 APKLAUSA	
4 tema. PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ APSKAITA	153
4.1. Bendros žinios apie pajamų uždirbimą ir sąnaudų patyrimą	154
4.2. Pajamų pripažinimas ir apskaita	164
4.3. Grynuosius pardavimus koreguojančių veiksnių apskaita	179
4.4. Sąnaudų pripažinimas ir apskaita.....	190
4.5. Grynuosius pirkimus koreguojančių veiksnių apskaita	215
4.6. Pridėtinės vertės mokesčio esmė ir apskaita.....	222
5 tema. ILGALAIKIO TURTO APSKAITA	233
5.1. Ilgalaikio turto esmė ir rūšys	234
5.2. Ilgalaikio materialiojo turto apskaita.....	237
5.3. Ilgalaikio nematerialiojo turto apskaita.....	269
5.4. Ilgalaikio finansinio turto esmė ir sudėtis	274
6 tema. TRUMPALAIKIO TURTO APSKAITA	279
6.1. Trumpalaikio turto esmė ir rūšys.....	280
6.2. Atsargų apskaitos ypatumai perdirbimo įmonėse	287
6.3. Piniginio turto apskaita.....	303
6.4. Trumpalaikių skolų įmonei apskaita.....	323

2 APKLAUSA

7 tema. NUOSAVYBĖS APSKAITA	335
7.1. Įmonės nuosavo kapitalo esmė	336
7.2. Uždirbto pelno apskaičiavimas ir jo paskirstymas.....	341
7.3. Kapitalo ir rezervų apskaita	351
7.4. Įmonės įsipareigojimų rūšys ir jų apskaita.....	364
7.5. Sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų apskaitos ypatumai	382
7.6. Dovanotosios nuosavybės apskaita	386
8 tema. DARBO UŽMOKESČIS IR JO APSKAITA	391
8.1. Darbo užmokesčio formos ir sistemos	392
8.2. Darbo užmokesčio apskaičiavimas	397
8.3. Vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimas ir taikymas	407
8.4. Darbo užmokesčio apskaita, apmokestinimas ir išmokėjimas	410
8.5. Atostoginių kaupiniai.....	420
9 tema. APSKAITOS ORGANIZAVIMAS ĮMONĖJĖ	425
9.1. Įmonės vadovo ir buhalterio atsakomybė finansinės apskaitos srityje	426
9.2. Finansinės apskaitos reglamentavimas įmonėje	427
9.3. Inventorizacija.....	432
9.4. Apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas.....	435
EGZAMINAS	
10 tema. ĮVADAS Į MENEDŽMENTO (VADYBOS IR KAŠTŲ) BUHALTERINĘ APSKAITĄ	441

Turinys

1 TEMA. MOKESČIŲ SISTEMA	1
1.1. Juridinių asmenų mokami mokesčiai	2
1.2. Mokesčių administravimas	7
2 TEMA. MOKESČIŲ VADYBA ĮMONĖJE	41
3 TEMA. PELNO MOKESTIS	45
3.1. Apmokestinamojo pelno samprata ir ryšys su apskaitiniu pelnu	46
3.1.1. Apmokestinamojo pelno apskaičiavimo principai	46
3.1.2. Apskaitinės pajamos ir apmokestinamosios pajamos bei jų pripažinimas	48
3.1.3. Apskaitinės sąnaudos ir leidžiami bei ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai bei jų pripažinimas	50
3.2. Mokesčio mokėtojai	54
3.3. Mokestinės pajamos	55
3.4. Leidžiami atskaitymai, ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai	58
3.4.1. Bendrieji leidžiamų ir ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų reikalavimai	58
3.4.2. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai	71
3.4.3. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	72
3.4.4. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – ilgalaikio materialiojo turto remonto sąnaudos	77
3.4.5. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – komandiruočių sąnaudos	78
3.4.6. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – reklamos ir reprezentacijos sąnaudos	86
3.4.7. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – vieneto sąnaudos, skirtos darbuotojų kvalifikacijai (išsilavinimui) įgyti	92
3.4.8. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – beviltiškų skolų sąnaudos	93
3.4.9. Mokestinių nuostolių perkėlimas	96
3.5. Neleidžiami atskaitymai	97
3.6. Pelno mokesčio tarifai	99
3.7. Pelno mokesčio mokėjimas ir deklaravimas	101
3.7.1. Avansinis pelno mokestis	101
3.7.2. Metinis pelno mokestis	103
4 TEMA. PRIDĖTINĖS VERTĖS (PVM) MOKESTIS	111
4.1. PVM samprata	112
4.1.1. Pridėtinė vertė, pirkimo PVM, pardavimo PVM	112
4.1.2. Mokėtino į biudžetą PVM ir grąžintino iš biudžeto PVM apskaičiavimo principas ..	115
4.1.3. Kas yra pirkimo PVM atskaita	117
4.1.4. Pagrindiniai PVM principai	120
4.1.5. PVM reglamentavimas	121
4.2. Mokesčio mokėtojai	122
4.2.1. Apmokestinamasis asmuo	122
4.2.2. PVM mokėtojas	124
4.2.3. Registravimasis PVM mokėtoju	127
4.3. Mokestinis laikotarpis	128
4.4. Mokesčio objektas	129
4.4.1. Mokesčio objekto samprata	129
4.4.2. Pirmoji PVM objekto sąlyga – prekių tiekimas ir paslaugų teikimas už atlygį	130
4.4.3. Antroji PVM objekto sąlyga – prekių tiekimas ir paslaugų teikimas šalyje	131

4.4.4. Trečioji PVM objekto sąlyga – prekes tiekia ir (arba) paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, vykdydamas savo ekonominę veiklą.....	140
4.5. Mokesčio apskaičiavimo tvarka – pardavimo PVM	141
4.5.1. Apmokestinimo momentas	141
4.5.2. Apmokestinamoji vertė	144
4.5.3. Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo dokumentavimas	145
4.6. Mokesčio apskaičiavimo tvarka – PVM tarifai, PVM neapmokestinamos prekės, paslaugos	151
4.6.1. PVM tarifai	151
4.6.2. Atvejai, kai prekių tiekimas, paslaugų teikimas PVM neapmokestinami.....	186
4.7. Mokesčio apskaičiavimo tvarka – pirkimo PVM atskaita.....	188
4.7.1. Teisė į pirkimo PVM atskaitą	188
4.7.2. Atskaitomas ir neatskaitomas pirkimo PVM	170
4.7.3. Pirkimo PVM atskaitos reikalavimai	175
4.7.4. Pirkimo PVM atskaitos tikslinimas	176
4.8. Mišri veikla	179
4.9. Atvejai, kai pirkėjas privalo apskaičiuoti ir sumokėti PVM už įsigyjamą prekes ir / ar paslaugas	182
4.10. PVM mokėtojo prievolės	189
4.11. PVM DEKLARAVIMAS IR SUMOKĖJIMAS	193
5 TEMA. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS	197
5.1. GPM objektas, mokėtojai ir pajamų klasės	198
5.1.1. GPM objektas, mokesčio mokėtojai, mokesčių išskaičiuojantys asmenys	198
5.1.2. Mokėtojo ir mokesčių išskaičiuojančio asmens prievolės sąlygojančios pajamų klasės	202
5.2. Gyventojų gautų pajamų apmokestinimo principai	203
5.2.1. Mokestinis laikotarpis	203
5.2.2. Pajamų pripažinimo momentas	204
5.2.3. Per mokestinį laikotarpį gautų pajamų apmokestinimo principas	205
5.2.4. Neapmokestinamosios pajamos	206
5.2.5. Pajamų klasifikavimas	210
5.2.6. Gyventojų pajamų mokesčio tarifai	216
5.3. GPM deklaravimo tvarka ir terminai	221
5.3.1. LR vieneto teikiamos A klasės pajamų deklaracijos	221
5.3.2. LR vieneto teikiama išmokėtų B klasės pajamų pažyma	222
5.3.3. Mokesčių išskaičiuojančio asmens pajamų mokesčio deklaravimo ir sumokėjimo tvarka...	223
5.4 tema. Pajamų, susijusių su darbo santykiais, apmokestinimas	227
5.4.1. Apmokestinamųjų pajamų, susijusių su darbo santykiais, apmokestinimo tvarka	227
5.4.2. NPD ir PNPD taikymas	229
6 TEMA. VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS	243
6.1. Valstybinio socialinio draudimo įmokos, mokamos nuo su darbo santykiais susijusių pajamų	244
6.1.1. Valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėtojai	244
6.1.2. Kokios su darbo santykiais susijusios pajamos apmokestinamos VSD	248
6.1.3. Pajamos ir atvejai kada socialinio draudimo įmokos neskaičiuojamos	251
6.1.4. VSD ir PSD įmokos	255
6.1.5. Valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėjimas ir deklaravimas	261

TURINYS

I dalis. Užduoties aprašymas

I.1 Sąlyginės įmonės UAB "Prekyba" aprašymas ir rekvizitai	1
I.2 Apskaitos politika	2
I.3 Įmonės vidaus tvarkos dėl apskaitos organizavimo įmonėje	19
I.4 Įmonės vadovo įsakymai dėl apskaitos organizavimo įmonėje	35

II dalis. UAB "Prekyba" 20X1 m. lapkričio mėnesio apskaita

II.1 20X1 m. lapkričio mėn. operacijų aprašymas.....	41
Apskaitos dokumentai	
Apskaitos registrai	
Mokesčių deklaracijos	

III dalis. Užduotis sprendimui

III.1. 20X1 m. gruodžio 1–15 d.: užduoties sąlyga, apskaitos dokumentai	73
III.2. 20X1 m. gruodžio 16–31 d.: užduoties sąlyga, apskaitos dokumentai	95
III.3. Mokesčių deklaracijų pildymas	123
III.4. Finansinės atskaitomybės sudarymas	124

IV dalis. Blankai

Apskaitos dokumentų ir registrų blankai.....	125
Apskaitos registrų blankai	
Mokesčių deklaracijų blankai	
Finansinės atskaitomybės blankai	